

3. marts 2022

**Kommissorium for
Udvalget vedr. næringsstofnormer, kvælstofprognoser
samt næringsstofindhold i husdyrgødning (Normudvalget)**

Indhold

Formål	2
Sammensætning	3
Ansvarsområder	3
Indstilling af økonomisk optimale kvælstofnormer og retningsgivende fosfor- og kaliumnormer.....	3
Indstilling af kvælstofprognose	3
Opdatering af næringsstofindhold i husdyrgødning.....	4
Bilag 1. Normudvalgets medlemmer samt arbejdsgrupper	5
Normudvalgets medlemmer.....	5
Arbejdsgrupper	5
Bilag 2. Medlemmer af arbejdsgrupperne	6
Bilag 3. Konkrete leverancer	7

Kommissorium for Udvalget vedr. næringsstofnormer, kvælstofprognoser samt næringsstofindhold i husdyrgødning (Normudvalget)

Formål

Udvalget vedr. næringsstofnormer, kvælstofprognoser samt næringsstofindhold i husdyrgødning (Normudvalget) har til formål at indstille økonomisk optimale kvælstofnormer og retningsgivende fosfor- og kaliumnormer, at indstille kvælstofprognoser samt at opdatere næringsstofindholdet i husdyrgødning til Landbrugsstyrelsen. Den lovgivningsmæssige ramme for Normudvalgets arbejde udgøres af den gældende lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, hvoraf det fremgår:

§ 5.

Stk. 6. Ministeren fastsætter en fosfornorm for afgrøderne.

§ 13. For planperioden skal en virksomheds samlede kvote for kvælstof beregnes som summen af kvoterne for de enkelte marker i virksomheden. For hver enkelt mark beregnes kvoten på grundlag af markens størrelse, afgrøde, forfrugten og afgrødens kvælstofnorm i det pågældende klimaområde og jordbundstype.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter regler om, hvordan markens størrelse og afgrøde fastsættes, og om beregning af kvoten efter stk. 1.

Stk. 3. Ministeren fastsætter kvælstofnormer og standardudbytter for afgrøder.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om betingelser og dokumentationskrav for anvendelse af visse kvælstofnormer.

Stk. 5. Ministeren kan fastsætte andre kvælstofnormer for afgrøder for virksomheder, der driver gartneri, planteskoler, dyrkning af frugt og bær eller skovbrug. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om beregning af disse virksomheders samlede kvote for kvælstof.

§ 15. En virksomheds samlede kvote for kvælstof skal korrigeres i henhold til jordens aktuelle indhold af plantetilgængeligt kvælstof ved vækstsæsonens start, der fastsættes i kvælstofprognosen for planperioden.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter regler om kvælstofprognosen.

§ 22. En virksomheds produktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning beregnes på grundlag af normer for det totale indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning, virksomhedens besætningsstørrelse og staldsystemer. Produktionen af kvælstof og fosfor i husdyrgødning skal for visse dyrearter korrigeres for afvigelser i produktionsniveau.

Stk. 2. Produktionen af kvælstof og fosfor i husdyrgødning kan korrigeres for afvigelser i ydelsesniveau og i fodermængde og -sammensætning. Korrektioner foretages på grundlag af korrektionsfaktorer, og afvigelserne skal dokumenteres ved driftsbilag.

Stk. 3. Miljø- og fødevarerministeren fastsætter regler om normer for det totale indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning og om opgørelse af og dokumentation for virksomhedens besætning og staldsystemer.

Stk. 4. Ministeren fastsætter regler om, for hvilke dyrearter korrektion af indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødning for afvigelser i produktionsniveau skal finde sted, og om korrektionsfaktorer. Ministeren fastsætter endvidere nærmere regler

om korrektion af normer på grund af afvigelser i ydelses- og produktionsniveau og i fodermængde og -sammensætning og dokumentation for afvigelserne.

Sammensætning

Normudvalget har følgende sammensætning:

- To repræsentanter fra Aarhus Universitet (AU), DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrugs område
 - Institut for Agroøkologi (AGRO)
 - Institut for Husdyrvidenskab (ANIS)
- Én repræsentant fra Københavns Universitet (KU), Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO)
- To repræsentanter fra SEGES
- Én repræsentant fra AU, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi
- Én repræsentant fra Landbrugsstyrelsen (LBST)
- Én repræsentant fra Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri (MFVM)

Den enkelte organisation udpeger selv deres repræsentanter til udvalget i henhold til retningslinjer i bekendtgørelse af lov om ligestilling af kvinder og mænd (Ligestillingslovens kap. 4), hvor der ved udpegning af nye medlemmer skal sigtes efter en ligelig kønssammensætning i udvalget. AU-DCA indstiller det ene medlem som formand for Normudvalget samt varetager udvalgets sekretariatsopgaver. Normudvalget kan efter behov tilforordne andre eksperter end medlemmerne til udvalget. Normudvalget kan desuden nedsætte arbejdsgrupper på et eller flere af Normudvalgets ansvarsområder samt tilforordne formænd til disse arbejdsgrupper. Sammensætning af Normudvalget fremgår af Bilag 1, hvoraf også aktuelt nedsatte arbejdsgrupper fremgår.

Ansvarsområder

Indstilling af økonomisk optimale kvælstofnormer og retningsgivende fosfor- og kaliumnormer

De økonomisk optimale kvælstofnormer for afgrøderne beregnes på grundlag af flere års forsøgsresultater i de landøkonomiske foreninger eller baseres på analogier til afgrøder, hvor et forsøgsgrundlag forefindes. Forskningsresultater fra AU-AGRO eller andre relevante institutioner inddrages hvor muligt.

Kvælstofnormerne justeres i forhold til aktuelle afgrøde- og kvælstofpriser og indstilles for en treårig periode gældende for tre planperioder sammen med relevante noter for anvendelsen af kvælstofnormerne. Retningsgivende fosfor- og kaliumnormer beregnes ligeledes.

Metode for fastsættelse af de økonomisk optimale kvælstofnormer samt retningsgivende fosfor- og kaliumnormer skal fremgå af den til enhver tid gældende "Procedurer for indstilling af næringsstof- og udbyttenermer". Indstillingen skal afgives af AU-DCA til LBST i henhold til en aftalt tidsplan, dog senest den 1. maj.

Indstilling af kvælstofprognose

Kvælstofprognosen indstilles, så den angiver afvigelser fra det normale kvælstofbehov. Grundlaget for prognosen udgøres til og med 2023 af ca. 110

3. marts 2022

jordprøver fra Kvadratnettet. Efter 2023 vil prognosen blive baseret på modellen NMIMO understøttet af ca. 50 årlige jordprøver fra Kvadratnettet. Prognosen for 2023 udarbejdes af SEGES i samarbejde med DCA/AGRO og KU-IFRO og indstilles af DCA/AGRO til LBST så tidligt som muligt i foråret. Prognosen efter 2023 udarbejdes i et samarbejde mellem KU-IFRO, DCA/AGRO og SEGES og indstilles af DCA/AGRO til LBST så tidligt som muligt i foråret med henblik på udstedelse i særskilt bekendtgørelse. Metode for indstilling af kvælstofprognose skal fremgå af den til enhver tid gældende "Drejebog for udarbejdelse af kvælstofprognosen".

Opdatering af næringsstofindhold i husdyrgødning

Der gennemføres årligt en faglig gennemgang af normtallene for husdyrgødning med henblik på en opdatering af indholdet af kvælstof, fosfor, kalium samt volumen. Dokumentationen vedrørende kvæg-, grise- og fjerkræproduktionssystemer samt pelsdyrfarme baseres på data fra effektivitetskontrol i praktiske brug, som indsamles af erhvervet samt AU relevante forskningsresultater. Yderligere skal der leveres eventuelle relevante noter til normerne. Det faglige grundlag for indstilling af normtal for husdyrgødning og relaterede bilag fremgår af den til enhver tid opdaterede "Metode til bestemmelse af kvælstof- og fosforindhold i husdyrgødning". Udkast til indstilling fremsendes af DCA/ANIS til kommentering i Normudvalget inden den endelige indstilling afgår fra DCA/ANIS til Landbrugsstyrelsen senest den 1. maj.

De konkrete leverancer inden for de tre ovenstående ansvarsområder fremgår af "Forretningsorden for Udvalget vedr. næringsstofnormer, kvælstofprognoser samt næringsstofindhold i husdyrgødning (Normudvalget)"

Bilag 1. Normudvalgets medlemmer samt arbejdsgrupper

Normudvalgets medlemmer

Institution	Medlem
AU-AGRO	Jørgen Eriksen (formand)
AU-ANIS	Christian Børsting
AU-DCE	Hanne Bach
KU-IFRO	Brian H. Jacobsen
SEGES	Jens Elbæk
SEGES	Leif Knudsen
LBST	Jakob Møgelvang
MFVM	Emilie Marie Øst Hansen

Arbejdsgrupper

Der er aktuelt nedsat følgende faglige arbejdsgrupper under Normudvalget:

- Arbejdsgruppen vedr. næringsstofnormer, hvor formandskabet varetages af SEGES.
- Arbejdsgruppen vedr. kvælstofprognosen, hvor formandskabet varetages af LBST.
- Arbejdsgruppen vedr. beregning af normtal for husdyrgødning, hvor formandskabet varetages af DCA/ANIS.

Bilag 2. Medlemmer af arbejdsgrupperne

Arbejdsgruppen vedr. næringsstofnormer	
Institution	Medlem
SEGES	Leif Knudsen (formand)
AU-AGRO	Johannes L. Jensen
AU-AGRO	Ingrid K. Thomsen
AU-ECOS	Gitte Blicher-Mathiesen
KU-IFRO	Brian H. Jacobsen
SEGES	Susi Lyngholm
LBST	Christina Paulin Wright
LBST	Tove Kongsbak Kruse
Planteavlskonsulenterne	Lars Møller-Christensen

Arbejdsgruppen vedr. kvælstofprognosen	
Institution	Medlem
LBST	Christina Paulin Wright (formand)
KU-IFRO	Jens Erik Ørum
AU-AGRO	Johannes L. Jensen
AU-AGRO	Ingrid K. Thomsen
SEGES	Leif Knudsen

Arbejdsgruppen vedr. beregning af normtal for husdyrgødning		
Navn	Organisation	Rolle
Peter Lund	AU-ANIS	Kvæg, får og geder, heste.
Irene Fisker	SEGES	Kvæg
Christian F. Børsting (Formand)	AU-ANIS	Kvæg, får og geder, heste, grise, fjerkræ
Per Tybirk	SEGES	Grise, stald, lager
Henrik Bang Jensen	Landbrug & Fødevarer	Fjerkræ, stald, lager
Tofuko A. Woyengo	AU-ANIS	Grise, fjerkræ
Steen H. Møller	AU-ANIS	Pelsdyr
Henrik Bækgaard	Kopenhagen Fur	Pelsdyr, stald, lager
Eric Clausen	SEGES	Heste
Martin Nørregaard Hansen	SEGES	Stald, lager
Peter Kai	AU-BCE	Stald
Michael Jørgen Hansen	AU-BCE	Stald
Tavs Nyord	AU-ENG	Lager
Christina Paulin Wright	LBST	Bruger
Tobias Feld Snitkjær	LBST	Bruger
Lars Paulsen	LBST	Bruger
Kristoffer Jonassen	MFVM	Bruger
Rikke Albrektsen	AU-ENVS	Bruger
Mette Hjorth Mikkelsen	AU-ENVS	Bruger
Nick Hutchings	AU-AGRO	Bruger
Anne Louise F. Hellwing	AU-ANIS	Datahåndtering, grise, fjerkræ

Bilag 3. Konkrete leverancer

Arbejdsgruppen vedr. næringsstofnormer		
Leverance	Form	Bemærkning
Bilag 1, tabel 1.	Tabel (Excel el. Word)	Normer til landbrugsafgrøder og grøntsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)
Bilag 1, tabel 2.	Tabel (Excel el. Word)	Afgrødenormer for andre plantekulturer (kvælstof, fosfor og kalium)

Arbejdsgruppen vedr. kvælstofprognosen		
Leverance	Form	Bemærkning
Indstilling af den årlige kvælstofprognose herunder den geografiske inddeling af variationer i prognosen.	Kort, indstilling (Word) og tabel (Excel)	Leveres via DCA/AGRO til LBST umiddelbart efter Normudvalgets ordinære møde i marts.

Arbejdsgruppen vedr. beregning af normtal for husdyrgødning			
	Leverance	Form	Bemærkning
A	Tabel for tildeling af kvælstofnormer for græs.	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj.
B	Tabel over opgørelse af antal dyr inden for forskellige dyrearter (Bilag 2, tabel 1).	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj
C	Tabel over indhold af kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning (Bilag 2, tabel 2).	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj
D	Tabel over korrektioner for kvælstof- og fosforindhold i husdyrgødning (Bilag 2, tabel 3).	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj
E	Tabel over gram råprotein og fosfor pr. kg tørstof i foder til kvæg (Bilag 2, tabel 4.).	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj. Tabellen opdateres efter behov.
F	Tabel for protein-og fosforkoncentration i fodermidler til svin og fjerkræ (Bilag 2, tabel 5).	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj. Tabellen leveres af arbejdsgruppen med den årlige indstilling og yderligere en justeret udgave så snart fra årets høst foreligger.

3. marts 2022

G	Tabeller over standardforudsætninger for produktion af husdyrgødning (Bilag 2, tabel 6).	Tabel (Excel el. Word)	Opdaterede tabeller fra seneste indstilling leveres af LBST. Indstillingen leveres af DCA/ANIS til LBST hvert år senest 1. maj
----------	--	------------------------	--